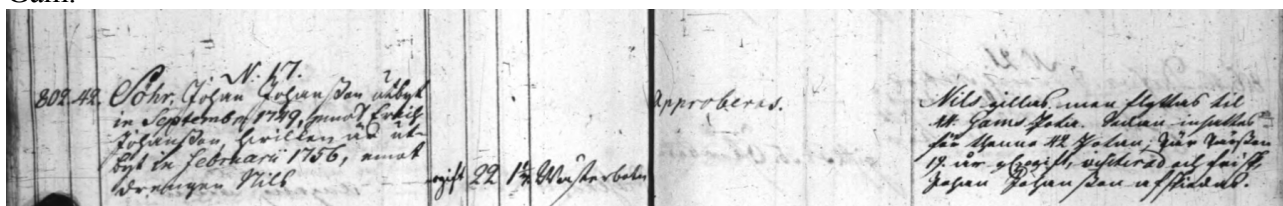

Furir Nils Gam

av Bengt-Göran Nilsson

Vid mönstring av Calix kompani i Västerbottens regemente den 5 juli 1757 noteras att på rotan Söhr i Månsbyn insattes i februari 1756 drängen Nils. Han uppges vara 22 år och "Västerbottning" samt tjänstgjort 1 1/3 år. Vidare sägs att han gillas men flyttas till **Gams rota** belägen i Gammelgården.

Där noteras då att tjänstgörande Nils Larsson Gam är 49 år, ogift och gammal o sjuklig och kasseras. Hit flyttas **Nils Söhr** som härefter blir vid denna rota ståendes. Och således kallas Nils Gam.

Det märkliga är att Nils inte anges med något tillnamn utan endast med förnamnet Nils. Detta är ovanligt. Åldersangivelsen hänvisar till att han skulle vara född ca 1735.

Vid mönstring den 19 mars 1762 av de hemmavarande i Västerbotten står följande om rotan Gamm: Nils Söhr befördrad till corporal 10 nov 1760 och till rustmästare 17 april 1761.

Han noteras dock inte som närvarande. (Presens)

Vid mönstring 1 mars 1763 noteras Nils Gahm komma till Calix kompani som furir med rustmästare indelning den 16 nov 1762 från Skellefteå kompani. Han hade som corporal vid Kalix kompani blivit befördrad till furir den 16 april 1762 vid Skellefteå kompani.

Vid mönstring i september 1768 noteras att Nils Gahm blivit befördrad till förare den 30 jan 1767. Den 30 juni 1780 fick föraren Nils Gahm afsked enl mönstring juni 1786.

Inte någonstans i kyrkböckerna framgår Nils Gahms patronymikon. Han gifter sig 23 dec 1764: Furiren Nils Gahm med Christina Jönsdotter från Gammelgården.

I husförhörslängden 1770-1805 sidan 193 uppges Nils Gahm vara född 1734. Siffran 4 är ändrad, det har stått något annat innan. Christina Jönsdotter anges född 1742. De har enligt HFL följande barn:

Nils Peter	f 1765
Carl	f 1773
Friedrick	f 1776
Johannes	f 1779
Anna Catharina	f 1783

De fick emellertid enligt födelseboken även följande barn: Jöns 3/10 1766, Anna Catharina f 21/1 1770, 16/3 1772 Fredric, och 21/4 1779 Jonas.

Föräldrarna till Christina, Kerstin Jönsdotter f 7/12 1742 är Jöns Persson och Karin Persdotter på Gammelgården.

Om vi går till kommunionböckerna så finns i DII: 1753-1770 på Gammelgården nr 1 en notering med datum för kommunion angivet under år 1764 "furir Gahms mor". Och på slutet, i samma bok, av Gammelgården finns föraren Nils Gahm och hustrun Christina noterade och under dem finns "Modren" med kommunionnoteringar för år 1765 och 1766. Vem kan hon vara? Och vart försvinner hon efter 1766? Någon lämplig kandidat finns inte noterad i dödbok och räkenskaper.

The image shows two pages of handwritten church records. The top page is numbered 215 and lists names and dates from 1753 to 1770. The bottom page is numbered 21 and continues the list. The records include names like 'Karin Gahms mor', 'Christina Gahms', and 'Anna Catharina Gahms'. The dates range from 1753 to 1770. The handwriting is in cursive and the paper shows signs of age.

Om vi tittar på namnen så har första barnet ett dubbelnamn, Nils Peter. Från fadern Nils Persson? Eller från honom själv och far Per?

Nästa barn har namnet Jöns. Från hustruns far Jöns? Nästa mansnamn är Fredrik som tom finns två gånger. Första dottern heter Anna Katharina och också hon finns två gånger.

Catharina, Karin efter hustruns mor Karin och Anna efter ??

Avskedade föraren Nils Gahm dog den 6 aug 1790 av kolik och uppges vara 56 år gammal. Född i så fall 1734 som sägs i HFL.

I bouppteckningen den 21 januari 1791 efter Nils Gahm uppges att han heter **Nils Fridrich Gahm**. Det är ju då ytterligare ett tecken på att Fredrik var ett viktigt namn, men vems? Fredrik är inte så vanligt namn denna tid.

Nils Peters (f 1765) första son kallas Nils Fredrik och alltså helt klart från furiren Nils Fredrik Gahm.

Christina Gahms bomärke vid bouppteckning är NF, detsamma som Nils Gahm använde? I bouppteckningen framgår att Nils och hustrun förvärvat åbo- och besittningrätten till Lilla Lappträsk krononybygge, förmodligen från Lars Ingevaldsson som dog i en sprängningsolycka 1790. Han kommer från Överkalix, kan Nils Gahm också komma därifrån?

Att Nils Gam inte fick nå't tillnamn vid inträdet i det militära kan möjligen tyda på att han var sk "oäkta" och man inte visste vem fadern var. Finns en Nils född 1734 i Nederkalix med en mor som heter Karin Nilsson och sägs vara från Överkalix. Hon har inte kunnat spårats.

Furirens första dotter heter Anna Catharina f 1770 men död ung, men ytterligare en Anna Catharina föds 1783. Catharina där skulle då möjligen kunna syfta på denna Karin Nilsson, men kanske

även på hustruns mor Karin Persdotter.

En Nils föds i Gammelgården den 17/3 1739. Föräldrar är Olof Nilsson och Karin Carlsdotter på nr 7 i Gammelgården . I husförhörslängden 1770-1805 så är det han som står för hemmanet, har gift sig 31/12 1770 med Brita Jönsdotter. Han avlider 6 april 1788 av gulsot, 49 år gammal..

Således kan inte han vara furiren Gahm.

Varirån kommer drängen Nils som senare avancerar till furir och förare?

Ja svaret kanske finns någonstans. Och tänk om man bara fört in namnet på modern då hade det hela blivit betydligt lättare. Och vart försvann hon sedan hon dök upp i Gammelgården när sonen gifte sig 1764 och för åren 1765-1766 finns i sonens hushåll. Märkligt att hon inte noteras som dopvittne när Nils barn döptes 1765 och 1766.

Kanske någon dyker på något som ger svaret på denna gåta.